

Is de gouden periode voorbij?

Net voor kerst zijn we tijdelijk verhuisd van het Gaiagebouw in Wageningen naar het HoraPark in Ede. Ons gebouw wordt van binnen 'gerestyled' en dan is het makkelijker als de bewoners er niet zijn. Zo'n tijdelijk verhuizing is een mooi moment om eens flink op te ruimen. Containers vol zijn afgevoerd. Ook de nodige jaargangen Geo-info heb ik bij het oud papier zien liggen. Het aardige van opruimen is dat je ook wel eens iets terugvindt waarvan je het bestaan al lang vergeten was. Zo vond ik onder een stapel rapporten een vergeeld krantenknipsel van ongeveer 10 jaar geleden. Het was een interview met mij over ons vakgebied. Ik stopte het krantenknipsel in mijn tas om het nog eens door te lezen.

Het artikel ging over de toekomst van ons vakgebied: het belang van geo-infrastructuren, de noodzaak voor geo-beleid, nieuwe technologie zoals 'augmented reality' en de opkomst van precisie landbouw. "Wat is er de afgelopen 10 jaar ongelofelijk veel gebeurd in ons vakgebied!", was mijn gevoel na lezing. Je kunt echt spreken van een gouden decennium. Het kolkte en bruiste op alle fronten. Een paar voorbeelden.

Het is de periode geweest waarin het infrastructuur denken in onze sector handen en voeten kreeg. De authentieke geo-registraties zijn verankerd in wetgeving en er is voortvarend aan de opbouw gewerkt. Hierbij zijn we wel een handje geholpen door de richtlijn Europese INSPIRE.

Ook in die tijd het programma 'ruimte voor geo-informatie'; een forse investering in onderzoek en ontwikkeling. Van 2004 tot en met 2009 hebben onderzoeksinstellingen, bedrijven en gebruikers samen aan geo-innovaties. Ook op beleids- en organisatievlak was het een zeer vruchtbare periode. Zo is op strategisch niveau het GI-beraad in 2006 opgericht en verscheen in 2008 de GI-beleidsnota GIDEON. Zowel GI-beraad als GIDEON hebben een zeer structurerende werking gehad op de organisatie van de GI-sector. En in 2007 is Geonovum "als een feniks uit de Ravi-as" herrezen tot een zeer daadkrachtige en effectieve organisatie.

Ook van buiten de GI-sector hadden we de wind behoorlijk mee. Denk aan TomTom en Google Earth. Hiermee was de maatschappelijke acceptatie van ons vakgebied compleet. Opeens konden we op verjaardagen duiden waar we mee bezig waren. Met de 'smartphones' met veel locatiegebonden diensten maakten we geo-informatie onmisbaar. Parallel aan groei van ons vakgebied nam ook de werkgelegenheid in het afgelopen decennium sterk toe. Nieuwe GI-bedrijven werden opgericht en de bestaande GI-afdelingen groeide fors. GeoBusiness Nederland heeft in haar marktmonitor van 2009 een groei gemeten van 17% binnen één jaar! Vrijwel al onze MSc studenten hadden al een baan bij het afstuderen en het personeelstekort was zo nijpend dat hiervoor zelfs een speciale stichting is opgericht.

We zijn nu in 2012. De groei is uit de sector en bij sommige bedrijven worden er zelfs geo-banen geschrapt. Geo-tijdschriften hebben het moeilijk, advertentie-inkomsten lopen terug. Voor een deel is dit natuurlijk te wijten aan de economische crisis waar vrijwel alle sectoren last van hebben. Maar er is meer. Het elan is wat uit de sector. De gouden periode waarin we de wind op alle terreinen mee hadden lijkt voorbij.

Hoe nu verder? Een lastige vraag. Wat de toekomst betreft ben ik minder zeker dan 10 jaar geleden. Toen begonnen we aan een stroomversnelling en kon het eigenlijk maar één kant op. Nu in rustiger vaarwater zijn er veel meer richtingen. Het is goed om de relatieve luwte waarin we nu verkeren te gebruiken om een discussie over de toekomst te voeren.

Zelf zie ik drie richtingen. Ten eerste is het belangrijk om de infrastructuur waar de afgelopen 10 jaar veel in is geïnvesteerd krachtig door te ontwikkelen en goed te beheren. Een infrastructuur is een faciliteit voor decennia en soms eeuwen. De kwaliteit van infrastructuur is sterk gecorreleerd aan de welvaart van een samenleving. Het is onze plicht een goed functionerende infrastructuur over te dragen aan de volgende generatie. Ten tweede is er meer aandacht nodig voor het inwinnen van geo-informatie. Er voltrekt zich een stille revolutie op het vlak van inwinning van allerlei ruimtelijk-temporele gegevens via formele en ook in informele sensornetwerken. Als sector dienen we hier een actieve rol te spelen. Tenslotte is er meer aandacht nodig voor de rol van geo-informatie binnen specifieke toepassingen. Tot nu toe hebben we vooral vanuit vanuit onze eigen sector gedacht. We zullen dit in de toekomst moeten omdraaien. Welke geo-informatie is er nodig om problemen in de samenleving op te lossen? Henk Scholten ging daar in zijn laatste column ook op in.

Laten we de luwte gebruiken om een inspirerende discussie over de richting van ons vakgebied voor de komende 10 jaar te voeren. ♥

*Arnold Bregt,
Hoogleraar Geo-informatiekunde,
Wageningen Universiteit (Centrum Geo-informatie).
(arnold.bregt@wur.nl)*

Noot van de redactie: deze column roept op tot actie! Niet vrijblijvend in de luwte rondobbereren maar actief op zoek naar een inspirerende discussie. Meld u aan op info@geo-info.nl